

Værdi, som det ansætter Jorden til, er alt for høj, hvad kan han saa egentlig gøre? Man kan sige, at han kan sælge Ejendommen, men naar man først har etableret sig, har dannet sig et Hjem, faaet Besætning o. s. v., holder man ikke af at skulle ud og søge sig en ny Ejendom. Jeg tror altsaa, at Ejeren bliver meget vanskeligt stillet og meget afhængig af disse Vurderingsraad. Endelig mener jeg ligesom et enkelt Mindretal i Landbokommissionen, at det ikke er tilraadeligt, at der her opstaar en Klasse Landbrugere, der bliver ganske særligt stillede overfor Skattepørgsmaal, der maatte rejse sig i Kommunerne. Det er klart, at de ikke i den Grad som andre Landbrugere bliver interesserede i, om vi faar større eller mindre Jordskatter, ja, de bliver snarest interesserede i, at Jordskatterne bliver større, fordi de derved faar Lettelse i deres øvrige Skatteydelse; det vil bevirke, at de ved næste Omvurdering vil faa deres Afgift sat betydeligt ned. De faar altsaa ikke samme Interesser som de Landbrugere, de kommer til at bo i Kommune med. Jeg er derfor tilbøjelig til at tro, at adskillige vil føle sig mere tiltalt af det Standpunkt, Mindretal B har indtaget med Hensyn til dette Spørgsmaal, end af den Ordning med periodiske Omvurderinger, som Lovforslaget vil indføre, og altsaa mene, at det ligesom hidtil bliver vedkommendes egen Sag, om Jorden stiger eller falder i Pris i Fremtiden.

Jeg har imidlertid for mit personlige Vedkommende tænkt, at der muligvis kunde opnaas et Slags Kompromis mellem disse to Standpunkter. Jeg er nemlig tilbøjelig til at mene, at vi ikke alene skal beholde en første Prioritet i de 50,000 eller 60,000 Tdr. Land, vi i Øjeblikket har i offentligt Eje, men ogsaa paa en Maade sikre os fremtidige Værdistigninger, uden at man derfor behøver periodiske Vurderinger. Jeg tror, man kan gøre det paa den Maade — det er en Tanke, jeg henstiller til Overvejelse og nærmere Drøftelse i det Udvalg, der faar med Sagen at gøre —, at Jorden omvurderes ved Ejerskifte, saaledes at en Mand, naar han en Gang har faaet Jord, faar den for den samme Afgift for Livstid. Vil han afhænde den, maa den kommende Ejer finde sig i, at Jorden bliver omvurderet saaledes, at han muligvis kommer til at betale en højere Afgift end den forrige Ejer. Derved sikrer vi os den fremtidig mulige Værdistigning. Vi ved ikke, om der kommer en saadan, men vi sikrer os den, dersom den

skulde komme, og undgaar altsaa de periodiske Vurderinger. Jeg ved naturligvis, at naar jeg nu har gjort gældende, at den Afgift, de paagældende gaar ind paa at betale for Jorden, naar de etablerer sig som Landbrugere paa en Del af den offentlige Jord, her er Tale om, bliver, hvis det sker inden ret længe, betalt under Højkonjunkturer, og at de kommer til at sidde alt for haardt i det, saa vil den Indvending øjeblikkelig blive gjort, at det netop er af Hensyn til Landbrugerne, at man har truffet den Bestemmelse i Lovforslaget, at der inden ret længe skal finde en Omvurdering Sted. Men jeg mener, at der med Hensyn til denne Jord ikke bør fastsættes Højestepriser. Jeg mener ogsaa, at det vilde være heldigt, om vi fik et særskilt Vurderingsraad med Hensyn til disse Vurderinger i Stedet for de forskellige Vurderingsraad, som vi har til Ejendomskyld rundt omkring i Kommunerne, saa kunde dette Vurderingsraad eventuelt supplere sig med de lokale Vurderingsmænd. Og man bør indrette det saaledes, at det bliver en Rettesnor for dette Vurderingsraad, at disse Brugere eller Ejere skal sidde paa rimelige Vilkaar. (Man kunde f. Eks. gaa ud fra en Gennemsnitspris for de sidste 5—6 Aar, saaledes at Jorden altsaa ikke blev betalt med de høje Priser, vi har i Øjeblikket. Naar jeg spørger mig selv, hvad jeg egentlig vilde foretrække, naar jeg skulde tænke mig at gaa ind til et saadant Brug, er jeg kommet til det Resultat, at jeg i hvert Tilfælde meget vilde bede mig fritaget for de periodiske Vurderinger, idet jeg tror, at de vilde forårsage en stadig Gnidning mellem Vurderingsraadet og Ejeren. Naturligvis kan et Vurderingsraad tage fejl, det kan det ogsaa gøre, naar der er Tale om Ejendomsskyldvurdering, men der spiller det ikke saa stor en Rolle. I dette Tilfælde derimod maa vi huske paa, at Manden til sidste Hvid skal betale den Pris, Jorden sælges til, det kan slet ikke sammenlignes med Vurderingen til Ejendomsskyld.

Hvad angaar de øvrige Bestemmelser i Lovforslaget, saa antager jeg, at det ikke vil volde Vanskeligheder at blive enig. Jeg finder det rimeligt, at Staten ogsaa giver Laan til Opførelse af Bygninger, men jeg finder, at de 3,600 Kr., der er fastsat i Lovforslaget, er en ret ringe Sum, ikke alene, naar man tager de nuværende Priser paa Materiale i Betragtning, men ogsaa som Forholdene vil blive efter Krigen. Der kan ikke rejses nogen stor Bygning, eller overhovedet næsten ikke faas noget